

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **A. M.,** zastoupeného JUDr. Vlastimilem Kaplanem, advokátem se sídlem Horšovský Týn, Littrowa 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 3. 2004, č. j. 14 Az 141/2003 - 19,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 9. 3. 2004 č. j. 14 Az 141/2003 - 19 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2003 č.j. OAM-1346/VL-10-04-2003, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku zejména uvedl, že žalovaný správní orgán zjistil dostatečně skutkový stav věci a věc náležitě právně posoudil, ze skutečností uváděných žalobcem v řízení o udělení azylu vyplývá, že neuvedl žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu, byly tedy splněný podmínky aplikace ustanovení § 16

odst. 1 písm. g) téhož zákona. Jelikož krajský soud dospěl závěru, že žaloba není důvodná, zamítl ji.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem podal stěžovatel včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel se domnívá, že právní stav věci nebyl dobře posouzen, namítá nesprávnost rozhodování jak u žalovaného správního orgánu, tak i u krajského soudu. Stěžovatel namítá, že v jeho případě vůbec nebylo vzato v úvahu ustanovení § 14 zákona o azylu, je sice pravdou, že vycestování stěžovatele do České republiky bylo motivováno částečně ekonomickými problémy, avšak jeho blízká příbuzná trpí závažnou chorobou, její léčení vyžaduje značné finanční prostředky a nikdo jiný z rodiny není schopen tyto finanční prostředky opatřit. Dle stěžovatele tedy nejde jen o legalizaci pobytu, ale o to, aby alespoň na určitý čas pomohl své příbuzné. Stěžovatel je přesvědčen, že splňuje podmínky k udělení humanitárního azylu. K řízení před žalovaným správním orgánem a nakonec i před krajským soudem stěžovatel namítá, že neměl možnost se k celé záležitosti vyjádřit ve svém rodném jazyce, česky hovoří velmi špatně a neměl možnost využít služeb tlumočníka. Stěžovatel navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k novému projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy, a odkazuje na správní spis ve věci. Žalovaný dále uvádí, že neakceptuje názor stěžovatele, že v předmětném správním řízení neměl možnost vyjádření ve svém rodném jazyce, když při podání své žádosti o udělení azylu na dotaz žalovaného, v jakých jazycích je schopen dorozumět se, uvedl, že ruským, a proto byl přizván tlumočník ruského jazyka. Seznámení s obsahem napadeného rozhodnutí bylo na žádost stěžovatele provedeno v jazyce českém. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 1. 4. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že vlast opustil z rodinných důvodů, jeho neteř na Ukrajině je velmi vážně nemocná, na léčbu její nemoci je potřeba mnoho peněz, které rodina nemá, proto se stěžovatel rozhodl odjet do České republiky, aby vydělal peníze a pomohl rodině. Stěžovateli bylo uděleno správní vyhoštění, proto nyní žádá o azyl. Stěžovatel dále uvedl, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany ani jiné organizace, v České republice chce pracovat, v případě návratu do vlasti se ničeho neobává, ale vrátit se nechce. V pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu dne 12. 4. 2003 stěžovatel uvedl, že ve vlasti sice měl zaměstnání, ale dostával malý plat, do České republiky přijel za výdělkem peněz, pracovní vízum si nevyřídil, protože nemá čas a je třeba mít peníze na poplatky, je lepší vyřídit si turistické vízum, znovu připustil, že o azyl požádal, protože obdržel správní vyhoštění.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatnil důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy tvrdí nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních

o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítá, že žalovaný správní orgán se v jeho případě vůbec nezabýval udělením humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu (stěžovatel se domnívá, že podmínky pro jeho udělení splňuje), Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud je žádost o azyl zamítnuta správním orgánem jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 zákona o azylu, nelze současně rozhodovat o splnění podmínek dle § 12 zákona o azylu, neboť správní orgán rozhodl konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého ze zákonných důvodů pro udělení azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Pokud tedy žádost stěžovatele o udělení azylu byla žalovaným zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona (stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu), žalovaný správně nerozhodoval o možnosti udělení humanitárního azylu dle § 14 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Takovou novou skutečností je námitka stěžovatele uplatněná až v kasační stížnosti, že v rámci správního řízení u žalovaného neměl možnost se k celé záležitosti vyjádřit ve svém rodném jazyce, česky hovoří velmi špatně a neměl možnost využít služeb tlumočníka. Pokud tedy stěžovatel uvedenou skutečnost neuvedl v rámci řízení o žalobě, ale teprve po vydání napadeného rozsudku krajského soudu, nemůže se jí Nejvyšší správní soud zabývat.

K námitce stěžovatele o tom, že i v rámci řízení o žalobě u krajského soudu mu nebyla dána možnost vyjádřit se v rodném jazyce a nebyl mu ustanoven tlumočník, Nejvyšší správní soud konstatuje, že soudní řád správní neobsahuje striktní úpravu práva na tlumočníka, proto se analogicky (ustanovení § 64 s. ř. s.) použije občanský soudní řád, jehož § 18 odst. 2 zní, že účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. Z uvedeného plyne, že ustanovení tlumočníka není automatickým úkonem soudu, jehož účastníkem je cizinec. Potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky stanovené v § 18 odst. 2 o. s. ř. Jelikož v projednávaném případě stěžovatel předložil krajskému soudu žalobu sepsanou v českém jazyce, jím podepsanou, ze které nebyla jakkoliv zřejmá stěžovatelova neznalost českého jazyka, a soudem bylo rozhodováno bez nařízení ústního jednání, je evidentní, že v předmětném soudním řízení nevyšla najevo potřeba ustanovit stěžovateli tlumočníka. Nejvyšší správní soud tak neshledal v postupu u krajského soudu namítané pochybení.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud oprávněnými uplatněné důvody kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Stěžovatel podal také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu